

GEWEST

GOOI EN VECHTSTREEK

SAMENWERKINGSVERBAND VAN DE GEMEENTEN BLARICUM BUSSUM
HILVERSUM HUIZEN LAREN MUIDEN NAARDEN WEESP WIJDEMEREN
www.gewestgooienvechtstreek.nl

Beleid preventief vaccineren en besmettingsaccidenten

Nummer: 09.0002488

Versie: 0.6

Vastgesteld door het DB d.d. 5 juli 2010

Instemming COR d.d. 20 mei 2010

Dit beleid treedt in werking op 1 september 2010

doc.: pz_alle/regelingen/ preventief vaccineren en besmettingsaccidenten

1. Inleiding

In het beleid preventief vaccineren en besmettingsaccidenten is opgenomen welke medewerkers voor welke infectieziekten preventief worden gevaccineerd. Daarnaast komen het belang van hygiënisch en zorgvuldig werken aan bod en is opgenomen wat er gedaan moet worden bij een besmettingsaccident.

Dit beleid is van toepassing op de ambtenaar¹, zoals bedoeld in artikel 1:1 ARH. In de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) worden de (bestaande) risico's die het werk met zich meebrengt voor medewerkers geïnventariseerd en geëvalueerd. De kans op de overdracht van verwekkers van infectieziekten wordt hierin meegenomen. De leidinggevende is verantwoordelijk voor het aanwijzen van risicogroepen. De arbodienst heeft op dit gebied een adviserende rol.

Het beleid voor preventieve vaccinatie wordt, indien van toepassing voor de functie, besproken tijdens het arbeidsvoorwaardengesprek. Aan de medewerker wordt gevraagd de verklaring preventieve vaccinaties (zie bijlage 1) te ondertekenen. Indien de medewerker een beroepsrisico heeft, biedt het gewest Gooi en Vechtstreek de medewerker preventieve vaccinatie(s) aan. De kosten voor de vaccinatie komen voor rekening van de dienst (afdeling/sector) van het gewest waar de medewerker in dienst treedt.

2. Preventief vaccineren

Vaccinatie is in eerste instantie bedoeld om de medewerker zelf te beschermen. Bij medewerkers in de gezondheidszorg speelt ook het belang van de patiënt mee. Deze mag tijdens een medische ingreep niet worden besmet met bijvoorbeeld hepatitis B. In die situatie is de medewerker medeverantwoordelijk. De medewerker is echter niet verplicht het aanbod voor vaccinatie te accepteren. Het weigeren van de vaccinatie mag geen reden zijn om iemand niet aan te nemen, te ontslaan of over te plaatsen. Een medewerker die zich niet laat vaccineren vormt een risico. Wanneer bepaalde werkzaamheden onaanvaardbare risico's met zich meebrengen, bijvoorbeeld voor patiënten, kan de leidinggevende in die gevallen beperkingen opleggen. De medewerker kan in dat geval hoog risicovolle taken binnen zijn functie niet meer uitvoeren en er wordt gezocht naar alternatieve taken, zodat mogelijke besmetting sterk gereduceerd wordt. De leidinggevende kan de preventiemedewerker en/of de bedrijfsarts hierbij om advies vragen.

Wanneer de medewerker op de verklaring preventieve vaccinaties aangeeft om redenen geen gebruik te willen maken van het aanbod om zich kosteloos te laten vaccineren, gaat de leidinggevende een gesprek aan met de medewerker. Eventueel is de personeelsadviseur hierbij aanwezig. In dit gesprek worden de volgende onderwerpen met betrekking tot de vaccinatie(s) besproken: de ernst van de infectieziekte(n), het beroepsrisico op infectie, de vaccinatiemogelijkheden en de gevolgen van het niet vaccineren tegen de infectieziekte(n). Van het gesprek wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt ondertekend door de leidinggevende en de medewerker en bewaard in het personeelsdossier. Naar aanleiding van het gesprek dient de medewerker de verklaring weigering preventieve vaccinatie(s) (zie bijlage 2) te ondertekenen. Middels deze verklaring verklaart de medewerker dat het gewest de vaccinatie aangeboden heeft maar dat hij er vanaf ziet. De ondertekende verklaring wordt bewaard in het personeelsdossier. Na een jaar dient de leidinggevende de medewerker opnieuw te wijzen op het belang van de vaccinatie. De leidinggevende ontvangt hierover bericht van P&O.

Het vaccineren van (nieuwe) medewerkers wordt gedaan door daartoe bevoegde medewerkers van de GGD. De medewerker krijgt bij de vaccinatie schriftelijke informatie mee. Na voltooiing van de vaccinatie(s) ontvangt de medewerker een vaccinatiepaspoort.

3. Registratie

Op grond van de beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving dient het gewest een registratie te voeren van medewerkers die zijn gevaccineerd tegen hepatitis B. Het gewest hanteert voor alle infectieziekten waartegen preventief wordt gevaccineerd dezelfde wijze van registratie. De medewerker dient een kopie van het vaccinatiepaspoort in te leveren bij P&O. P&O registreert in het

---

¹ De leidinggevende bepaalt of preventieve vaccinaties worden aangeboden aan personen die (betaalde of niet-betaalde) werkzaamheden voor het gewest verrichten, anders dan in ambtelijk dienstverband. Afspraken hierover kunnen vermeld worden in het contract met de uitlener (in geval van uitzendkrachten en gedetacheerden) of de onderwijsinstelling (in geval van stagiaires). Indien preventieve vaccinaties worden aangeboden zijn alle bepalingen in dit beleid van toepassing.

personeelsinformatiesysteem welke vaccinaties de medewerker heeft ontvangen. De kopie van het vaccinatiepaspoort wordt bewaard in het personeelsdossier.

4. Hygiënisch en zorgvuldig werken

Naast het preventief vaccineren van medewerkers is hygiënisch en zorgvuldig werken een vereiste om besmetting te voorkomen. Voor virussen als het HIV-virus en het hepatitis C virus is preventieve vaccinatie niet mogelijk. Belangrijke adviezen zijn:

- zorg voor een goede persoonlijke hygiëne;
- handen wassen met zeep en water en afdrogen met papieren handdoeken;
- wondjes aflakken met een waterafstotende pleister;
- ga zorgvuldig om met scherpe materialen;
- laat scherp afval, zoals glasscherven, naalden en blarenprikkers, nooit in vuilniszakken achter maar gebruik hier naaldencontainers voor;
- ruim gemorst bloed altijd op met handschoenen aan, daarna huishoudelijk reinigen en desinfecteren;
- gebruik bij mond-op-mond beademing persoonlijke beschermingsmiddelen;
- steek gebruikte naalden nooit terug in de hoes, maar doe ze meteen in een naaldencontainer;
- vul naaldencontainers niet verder dan tot de markeringsstreep op de container.

De functie van de medewerker bepaalt welke persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals handschoenen, overschort, bril, mondkapje, beademingstube of -kapje noodzakelijk zijn. Tijdens de introductie van de nieuwe medewerker worden persoonlijke beschermingsmiddelen verstrekt door de leidinggevende of wordt door de leidinggevende aangegeven waar deze te vinden zijn. De leidinggevende dient ervoor te zorgen dat de medewerker op de hoogte is van het doel en werking en de wijze waarop hij de persoonlijke beschermingsmiddelen dient te gebruiken. De leidinggevende dient vast te leggen wanneer de medewerker hiervan op de hoogte is gesteld. Daarnaast dient de leidinggevende op de naleving van de instructies en voorschriften, gericht op het juiste gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, toe te zien.

5. Infectieziekten waartegen preventief gevaccineerd wordt

De leidinggevende bepaalt welke medewerkers in aanmerking komen voor preventieve vaccinatie tegen DTP, hepatitis A, hepatitis B.

1. Hepatitis B: Hepatitis B is een ontsteking van de lever die veroorzaakt wordt door een infectie met het hepatitis B virus. De infectie kan onder andere worden opgelopen door onveilige seks, besmette bloedproducten, -spuiten en -naalden en niet-steriele tatoeages en piercings. Het gewest biedt de hepatitis B vaccinatie aan als medewerkers regelmatig werken of contact hebben met naalden, spuiten, bloed, urine of ontlasting. Het gaat daarbij om de volgende functies/taken:
  - BHV'ers.
  - AD: coördinator gebouwenbeheer, medewerker gebouwenbeheer.
  - GGD: artsen, verpleegkundigen en doktersassistenten
  - GAD: medewerker toezicht en handhaving, uitvoerend medewerker, belader, chauffeur, chauffeur/belader, meewerkend beheerder scheidingsstation, gespecialiseerd uitvoerend vakman.
  - RAV: ambulanceverpleegkundigen en ambulancechauffeurs.
2. Hepatitis A: aan medewerkers die contact hebben met huisvuil wordt hepatitis A aangeboden. Het gaat daarbij om de functies.
  - GAD: medewerker toezicht en handhaving, uitvoerend medewerker, belader, chauffeur, chauffeur/belader, meewerkend beheerder scheidingsstation, gespecialiseerd uitvoerend vakman.
3. Tetanus: Tetanus wordt veroorzaakt door een bacterie die in aarde en straatvuil voorkomt. Bij verwondingen kan besmetting plaatsvinden. Het gewest biedt de DTP (difterie, tetanus en polio) vaccinatie aan aan medewerkers die contact hebben met huisvuil. Het gaat daarbij om de volgende functies.
  - GAD: medewerker toezicht en handhaving, uitvoerend medewerker, belader, chauffeur, chauffeur/belader, meewerkend beheerder scheidingsstation, gespecialiseerd uitvoerend vakman.

Indien de arbodienst het van belang acht om medewerkers preventief te vaccineren voor andere infectieziekten, kan het dagelijks bestuur besluiten om het aanbod uit te breiden.

4. Vaccinatie seizoensgriep

Naast de preventieve vaccinaties voor infectieziekten voor functies in risicogroepen, biedt het gewest jaarlijks de vaccinatie tegen seizoensgriep aan. Dit aanbod geldt voor alle medewerkers. De kosten voor de vaccinatie komen voor rekening van de dienst (afdeling/sector) van het gewest waar de medewerker in dienst is. De GGD registreert dat de betreffende medewerker gevaccineerd is. Jaarlijks wordt er voor de start van het griepseizoen een mail rondgestuurd door de arts infectieziektebestrijding, waarna de medewerkers zich kunnen laten vaccineren op het reizigersspreekuur van de afdeling Algemene Gezondheidszorg van de GGD. Van de vaccinatie tegen seizoensgriep wordt geen apart vaccinatiebewijs verstrekt.

5. Besmettingsaccidenten

Onder besmettingsaccidenten worden verstaan:

- het prikken aan een gebruikte naald;
- bijtonden tot bloedens toe;
- contact met bloed verontreinigde lichaamsvloeistoffen op een niet intacte huid (wondjes, kloven, eczeem);
- beademing zonder tussenstukje/kapje waarbij sprake is van bloedmenging (bijvoorbeeld bij een wond aan het gezicht)

Bij een besmettingsaccident (prik-, snij-, spat- of bijtaccident) moet de medewerker de wond goed laten doorbloeden, uitspoelen en desinfecteren. De ogen en mond moeten zo nodig goed uitgespoeld worden. Bij een besmettingsaccident tijdens kantooruren dient de medewerker het accident zo spoedig mogelijk te laten beoordelen door de arts infectieziektenbestrijding van de GGD. Indien nodig zet de arts infectieziektenbestrijding een vervolgtraject in. Bij besmettingsaccidenten buiten kantooruren dient de medewerker het accident te laten beoordelen door een arts op de Spoed Eisende Hulp al dan niet na overleg met de arts infectieziektebestrijding. De arts infectieziektenbestrijding is zowel binnen als buiten kantooruren bereikbaar via telefoonnummer 035-6926304.

Bij besmettingsaccidenten is openheid van zaken belangrijk. De arts infectieziektenbestrijding van de GGD maakt zo snel mogelijk de resultaten van het onderzoek bekend aan de medewerker. In overleg met de betreffende medewerker kunnen de resultaten ook bekend worden gemaakt aan de huisarts en de arbodienst. De medewerker en de arbodienst bepalen of de resultaten bekend worden gemaakt aan de leidinggevende.

De 'richtlijn besmettingsaccidenten' en de 'handelswijze bij prikaccidenten' van de GGD zijn van toepassing voor alle medewerkers van het gewest. De documenten zijn te vinden in het Gewestelijke Handboek Kwaliteit (te vinden via de START-knop op de pc, GGV menu, Kwaliteit) en kunnen door alle medewerkers gezien worden.

Tuberculose

Bij het vermoeden van een besmetting met tuberculose dient zo spoedig mogelijk de arts infectieziektebestrijding van de GGD in kennis gesteld te worden. De arts infectieziektenbestrijding is zowel binnen als buiten kantooruren bereikbaar via telefoonnummer 035-6926304. De afdeling tuberculose neemt verdere maatregelen (voorlichting, diagnostiek en als nodig behandeling).

6. Melding van besmettingsaccidenten

De medewerker moet een besmettingsaccident melden bij de leidinggevende. De medewerker en de leidinggevende vullen het formulier 'melding van een ongeval' in en versturen dit naar de afdeling P&O.

Er dient een nauwkeurige (geanonimiseerde) registratie van besmettingsaccidenten bijgehouden te worden, zodat inzicht verkregen kan worden in gevaarlijke situaties en acties ondernomen kunnen worden. De afdeling P&O registreert besmettingsaccidenten geanonimiseerd, Jaarlijks vindt een evaluatie plaats.

7. Belangrijke telefoonnummers

- *Arts infectieziektenbestrijding* 035-6926304 (zowel binnen als buiten kantooruren)

- *MaetisArdyn Health Services (arbodienst)* 035-6880300
Bedrijfsarts: John Sertons
Verzuimadviseur: Meine de Witte 06 - 22312041

- *Bedrijfsmaatschappelijk werker:* Gerdien Rutgerink 06-30916871

- *Vertrouwenspersoon:* Jacqueline Oostveen 06-52578116

- *Manager P&O:* Fleur van der Giessen 06-52578070

- *Personeelsadviseurs:*
  - Karin Gebuis (GAD) 06-52550617
  - Greet Sapasuru (RAV) 06-52578071
  - Regina de Vendt (GGD) 06-10033683
  - Linda Zijlstra (AD) 06-22737554

Bijlage 1 PREVENTIEVE VACCINATIE(S)

Indien uw functie risico op besmetting met bepaalde ziekteverwekkers heeft, biedt het gewest Gooi en Vechtstreek u preventieve vaccinatie(s) voor de betreffende infectieziekte(n) aan. De leidinggevende is verantwoordelijk voor het aanwijzen van risicogroepen. De kosten voor de vaccinatie komen voor rekening van de dienst van het gewest waar u in dienst treedt. Het gaat hierbij om de volgende vaccinaties:

Hepatitis B

Hepatitis B is een ontsteking van de lever die veroorzaakt wordt door een infectie met het hepatitis B virus. De infectie kan onder andere worden opgelopen door onveilige seks, besmette bloedproducten, -spuiten en naalden en niet-steriele tatoeages en piercings.

Aan medewerker die regelmatig werken of contact hebben met naalden, spuiten, bloed, urine of ontlasting wordt de hepatitis B vaccinatie aangeboden. Het gaat daarbij om de volgende functies/taken:

- BHV'ers.
- Algemene Dienst (AD): coördinator gebouwenbeheer, medewerker gebouwenbeheer.
- Gewestelijke Gezondheidsdienst (GGD): artsen, verpleegkundigen en dokterassistenten
- Gewestelijke Afvalstoffendienst (GAD): medewerker toezicht en handhaving, uitvoerend medewerker, belader, chauffeur, chauffeur/belader, meewerkend beheerder scheidingsstation, gespecialiseerd uitvoerend vakman.
- Regionale Ambulance Voorziening (RAV): ambulanceverpleegkundigen en ambulancechauffeurs.

Hepatitis A

Aan medewerkers die contact hebben met huisvuil wordt de hepatitis A vaccinatie aangeboden. Het gaat daarbij om de functies:

- Gewestelijke Afvalstoffendienst (GAD): medewerker toezicht en handhaving, uitvoerend medewerker, belader, chauffeur, chauffeur/belader, meewerkend beheerder scheidingsstation, gespecialiseerd uitvoerend vakman.

Tetanus:

Tetanus wordt veroorzaakt door een bacterie die in aarde en straatvuil voorkomt. Bij verwondingen kan besmetting plaatsvinden. Aan medewerkers die contact hebben met huisvuil wordt de DTP (difterie, tetanus en polio) vaccinatie aangeboden. Het gaat daarbij om de volgende functies

- Gewestelijke Afvalstoffendienst (GAD): medewerker toezicht en handhaving, uitvoerend medewerker, belader, chauffeur, chauffeur/belader, meewerkend beheerder scheidingsstation, gespecialiseerd uitvoerend vakman.

Indien uw functie tot een van de bovenstaande groepen behoort, of indien uw leidinggevende heeft bepaald dat u tot een risicogroep behoort, verzoeken wij u de verklaring preventieve vaccinaties op de achterzijde van deze pagina in te vullen en in te leveren bij de afdeling P&O.

Indien de arbodienst het van belang acht om medewerkers preventief te vaccineren voor andere infectieziekten, kan het dagelijks bestuur besluiten om het aanbod uit te breiden.

